

OPETUSSUUNNITELMA
RAKENNUSALAN PERUSTUTKINTO

Vahvistettu 16.6.2015
Rehtorin päätös 82/20/2015

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	3
2	TUTKINNON RAKENNE JA MUODOSTUMINEN	4
3	AMMATILLISET TUTKINNON OSAT	5
3.1	Pakolliset tutkinnon osat	5
3.1.1	Perustustyöt.....	5
3.1.2	Runkovaiheen työt	7
3.2	Valinnaiset tutkinnon osat	11
3.2.1	Sisävalmistusvaiheen työt.....	11
3.2.2	Ulkoverhou- ja kattotyöt	12
3.2.3	Muuraus.....	13
3.2.4	Laatoitus	14
3.2.5	Korjausrakentaminen	15
3.2.6	Rakennusalan perustutkinnon valinnainen tutkinnon osa	16
3.2.7	Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa tutkinnon osa	16
3.2.8	Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta.....	16
3.2.9	Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta	16
3.2.10	Yritystoiminnan suunnittelu	16
3.2.11	Huippuosaajana toimiminen.....	16
3.2.12	Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen	17
3.2.13	Yrityksessä toimiminen	17
3.2.14	Tutkinnon osa ammattikorkeakouluopinnoista	17
3.2.15	Tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista.....	17
4	YHTEISET TUTKINNON OSAT	17
5	VAPAASTI VALITTAVAT TUTKINNON OSAT	18
6	TUTKINTOA YKSILÖLLISESTI LAAJENTAVAT TUTKINNON OSAT	19
7	LIITTEET	20

1 Johdanto

Jämsän ammattiopisto tarjoaa rakennusalan perustutkinto-opintoja sekä nuorille että aikuisille. Talonrakennuksen koulutusohjelmaa voidaan opiskella ryhmäopetuksen lisäksi joustavilla henkilökohtaisilla opintopoluilla. Opiskelija voi hyödyntää opinnoissaan aiemmin hankittua osaamistaan ja täydentää opintojaan myös muiden alojen osaamisella.

Koulutusohjelmassa voi erikoistua paikallisen elinkeinoelämän tarpeiden mukaisiin ammatteihin kaikille valinnaisten tutkinnonosien avulla. Koulutusta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä maakunnan yritysten kanssa. Työssäoppimisen avulla opiskelijoilla on mahdollisuus hankkia monipuolista ajantasaista osaamista ja parantaa mahdollisuuksiaan työllistyä tutkinnon suoritettuaan oman alansa ammattitehtäviin. Jämsän seudulla on paljon loma-asuntorakentamista sekä erikoisosaamista vaativaa teollisuutta.

Jämsän ammattiopiston rakennusalalla korostetaan opiskelijan, opiskeluympäristön ja työyhteisön turvallisuutta. Oppilaitoksen rakennusalan oppimisympäristössä noudatetaan rakennustyömaan turvallisuusvaatimuksia.

Talonrakentajan perustutkinto antaa laaja-alaiset valmiudet jatkaa opintoja erilaisiin rakennusalan tehtäviin. Ammattitaitoa täydentävillä opinnoilla luodaan edellytyksiä jatkaa opiskelua ylemmille koulutusasteille.

Tämä opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa täydentää rakennusalan perustutkinnon perusteita (OPH:n määräys 76/011/2014) ja on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä sen kanssa.

Opetussuunnitelmassa käytettävät lisämerkinnät viittaavat (y) yrittäjyysosaamiseen ja (kv) kansainvälisyysosaamiseen. Ammatillisten tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien integrointi ilmaistaan (ig) -merkinnällä.

2 Tutkinnon rakenne ja muodostuminen

Rakennusalan perustutkinto 180 osp

Ammatilliset tutkinnon osat (135 osp), pakolliset tutkinnon osat (135 osp)

Perustustyöt, 25 osp

Talonrakennuksen osaamisala, talonrakentaja
Runkovaiheentyöt, 50 osp

Ammatilliset tutkinnon osat (135 osp), valinnaiset tutkinnon osat (60 osp)

Sisävalmistusvaiheen työt, 15 osp	Tutkinnon osa ammatitutkinnoista tai erikoisammattitutkinnoista 15 osp
Ulkoverhous- ja kattotyöt, 15 osp	Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp
Muuraus, 15 osp	Huippuosaajana toimiminen, 15 osp
Laatoitus, 15 osp	Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen 5 osp
Korjausrakentaminen, 15 osp	Yrityksessä toimiminen, 15 osp
Rakennusalan perustutkinnon valinnainen tutkinnon osa	Tutkinnon osa ammattikorkeakouluopinnoista, 15 osp
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa, 15 osp	Tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista, 5-15 osp
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnoista, 15 osp	

Yhteiset tutkinnon osat (35 osp)

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp
Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 9 osp
Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp
Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7 osp

Vapaasti valittavat tutkinnon osat (10 osp)

Ammatilliset tutkinnon osat
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat
Yhteiset tutkinnon osat tai lukio-opinnot
Jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevat opinnot
Työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuvat tutkinnon osat

3 Ammatilliset tutkinnon osat

3.1 Pakolliset tutkinnon osat

3.1.1 Perustustyöt

Perustustyöt, 25 osaamispistettä		
Opintojakso	Osaamistavoitteet ja sisällöt	Toteuttamistavat ja oppimisympäristöt
Perustustöiden perusteet 7 osp	<ul style="list-style-type: none"> – perustustyötä koskevat piirustukset, työselitykset ja suunnitelmat – hyvä rakennustapa sekä rakentamisen laatuvaatimukset (y) – vastuullinen toiminta sekä työntekijän edut, oikeudet ja velvollisuudet. – tavallisimmin perustustöissä käytettävien materiaalien (kv) vastaanotto, siirto ja käsittely sekä valmiiden rakenteiden suojaus. – perustustöihin liittyvät materiaalilaskelmat – tyypilliset perustamistavat eri olosuhteissa ja keskeiset käsitteet – perustusmateriaalien ominaisuudet ja perustusrakenteiden toiminnan pääperiaatteet – mittaukset perusmittavälineillä sekä avustaminen kaivuvaiheessa – yrittäjyys rakennusalalla (y) 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kontaktiopetus – Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät – Verkko-opiskelu – Projekti- ja tiimityöt – Oppiminen työelämässä <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta Työpaikat <p>Ohjatut oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi – työkalupakin tms. tekeminen (sisältää perehdytyksen turvalliseen koneiden ja laitteiden käyttöön) – perehtyminen tavallisimpien työkalujen ja –laitteiden turvalliseen käyttöön – tavallisimpiin mittalaitteisiin perehtyminen <p>Itsenäiset oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – perustustyön työsuunnitelman tekeminen piirustuksen ja/tai työselityksen mukaan (sisältäen materiaali- ja työmenekkilaskelmat, työvaiheet ja työturvallisuuden) (ig) – perustamistapoihin, materiaaleihin, työkaluihin ja laatuvaatimuksiin perehtyminen <ul style="list-style-type: none"> • erilaiset maalajit ja perustamistavat • perustustöiden rakennusmateriaalit ja niiden työ- ja asennusohjeet (kv) • perustustöiden työkalut, työ- ja apuvälineet (kv) • betonilaadut ja niiden käyttökohteet perustustöissä • perustusmateriaalien vastaanotto, varastointi ja suojaus – rakennusalan työsuhdelainsäädäntöön perehtyminen – yrittäjyystehtävä (y, ig)
Perustustyöt 7 osp	<ul style="list-style-type: none"> – rakennustyömaan muuttuvat olosuhteet – perustuksiin liittyvät muotti-, rauditus- betonointi-, purku- ja jälkihoitotyöt, perustuselementtien asennukset sekä perustusten harkkomuuraukset – täyttö-, tiivistys-, salaoja-, viemäri-, lämmöneri- 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät – Työelämälähtöinen työskentely – Oppiminen työelämässä – Opiskelu toteutetaan käytännön työtehtävälähtöisesti huomioiden yrittäjämäinen

	<p>tys- ja vedeneristystyöt</p> <ul style="list-style-type: none"> – väliaikaisten LVIS-asennusten kunnossapito sekä LVIS-töiden avustavat työt – rakennusmateriaalien taloudellinen ja tehokas käyttö sekä rakennusjätteiden lajittelu ja kiertäminen (y) – rakennustyömaan työyhteisössä toimiminen ja osaamisen kehittäminen työyhteisön avulla (y,kv) – rakennustyömaan eri osapuolien huomioiminen – työvaiheeseen liittyvien työkalujen käyttö 	<p>toimintatapa (y).</p> <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta – Työpaikat <p>Ohjatut oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi – perustusharkkojen muuraaminen ja niihin liittyvät raudoituksen periaatteet – pilari- ja anturamuotin tai sokkeli- ja anturamuotin sekä raudoituksen tekeminen – perustustöiden täyttö-, tiivistys-, salaoja-, viemäri-, lämmöneristys- ja vedeneristystyöt – perustustöihin liittyvät mittaukset – purkujätteen käsittely <p>Itsenäiset oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – perustustyön työsuunnitelman tekeminen piirustuksen ja/tai työselityksen mukaan (sisältyen materiaali- ja työmenekkilaskelmat, työvaiheet ja työturvallisuuden) (ig) – perustusmateriaalien vastaanotto, varastointi ja suojaus sekä valmiiden rakenteiden suojaus – perustamistapoihin, materiaaleihin, työkaluihin ja laatuvaatimuksiin perehtyminen – rakennustyömaan muuttuvat olosuhteet sekä eri toimijat – erilaiset perustamistavat – yrittäjyystehtävä (y, ig)
<p>Työturvallisuus 5 osp</p>	<ul style="list-style-type: none"> – henkilökohtaisten suojaimien käyttö – turvallisuusohjeiden noudattaminen – oman sekä työyhteisön työturvallisuuden huomioiminen (y) – perustustöiden tavallisten materiaalien ja työvälineiden turvallinen ja taloudellinen käyttö – toiminnan- ja työkyvyn ylläpito (y) – tulityökortti – työturvallisuuskortti – ensiapuosaaminen (perusvalmiudet) 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Integroituna koko tutkinnon osaan – Korttikoulutukset (tulityö-, työturvallisuuskortti sekä ensiavun perusvalmiudet) <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta – Työpaikat
<p>Koko tutkinnon osaan sisältyy työssäoppimista vähintään 6 osaamispistettä.</p>		
<p>Tutkinnon osan arviointi: Osaamisen arviointi</p>		
<p>Tutkinnon osan arvosana on ammattiosaamisen näytön arvosana.</p>		
<p>Ammattiosaamisen näyttö</p>		<p>Muu osaamisen arviointi</p>
<p>Näytön kuvaus: Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa perustustöitä sekä arvioi teke- mänsä arviointikriteerien mukaisesti. Näytössä kiinnitetään erityistä huomiota työturvallisuuteen.</p> <p>Näyttöympäristö: Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan rakennustyömaalla, jossa on työelämää vastaavat olosuhteet.</p>		<p>Ei muuta osaamisen arviointia.</p>

Arviointi ja arvioijat: Arviointi perustuu tutkinnon osan arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin, opiskelijan itsearviointiin ja arviointikeskusteluun. Arvosanasta päättää opettaja yksin tai yhdessä työelämän edustajan kanssa. Arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota työturvallisuuteen.	
--	--

3.1.2 Runkovaiheen työt

Runkovaiheen työt, 50 osaamispistettä		
Opintojakso	Osaamistavoitteet ja sisällöt	Toteuttamistavat ja oppimisympäristöt
Runkorakentamisen perusteet 8 osp	<ul style="list-style-type: none"> – työn suunnittelu piirustuksien ja/tai rakennetta koskevan työselityksen avulla – materiaali- ja työmenekkilaskelmien tekeminen sekä runkorakentamiseen liittyvät mittaukset perusmittavälineillä, esim. mittanauha, vesivaaka, vaaituskone, tasolaser – runkomateriaalien ominaisuudet ja runkorakenteiden toiminnan pääperiaatteet – tavallisimmin runkorakennustöissä käytettävien materiaalien (kv) vastaanotto, siirto ja käsittely sekä valmiiden rakenteiden suojaus – rakennusmateriaalien taloudellinen ja tehokas käyttö sekä rakennusjätteiden lajittelu ja kieräytys (y) – rakennustyömaan työyhteisössä toimiminen ja osaamisen kehittäminen työyhteisön avulla (y) – rakennustyömaan eri osapuolien huomioiminen (esim. talotekniikka) 	Toteuttamistavat: <ul style="list-style-type: none"> – Kontaktiopetus – Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät – Verkko-opiskelu – Projekti- ja tiimityöt – Oppiminen työelämässä – Opiskelu toteutetaan käytännön työtehtävälähtöisesti huomioiden yrittäjämäinen toimintatapa (y). Oppimisympäristöt: <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta – Työpaikat Ohjatut oppimistehtävät: <ul style="list-style-type: none"> – Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi – erilaisiin runkomateriaaleihin ja –järjestelmiin perehtyminen (kv) – perehtyminen lämmön- ja kosteudeneristämiseen (ig) – suunnitelmiin perehtyminen – runkotöihin liittyvät mittaukset Itsenäiset oppimistehtävät: <ul style="list-style-type: none"> – runkotyön työsuunnitelman tekeminen piirustuksen ja/tai työselityksen mukaan (sisältäen materiaali- ja työmenekkilaskelmat, työvaiheet ja työturvallisuuden) (ig) – runkojärjestelmiin ja -materiaaleihin sekä työkaluihin ja laatuvaatimuksiin perehtyminen <ul style="list-style-type: none"> • erilaiset runkojärjestelmät ja -tyypit • runkomateriaalit ja niiden työ- ja asennusohjeet • runkotöiden työkalut, työ- ja apuvälineet • materiaalien vastaanotto, varastointi ja suojaus • paloturvallisuus
Kantavat rakenteet 7 osp	<ul style="list-style-type: none"> – työhön liittyvät aloitus- ja lopetustyöt – ulkoseinien ja vesikaton runkotyöt suunnitelmien ja asiakirjojen mukaisesti – rakenteiden toiminnan pääperiaatteet 	Toteuttamistavat: <ul style="list-style-type: none"> – Kontaktiopetus – Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät – Verkko-opiskelu

	<ul style="list-style-type: none"> - työvaiheeseen liittyvien työvälineiden käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> - Projekti- ja tiimityöt - Oppiminen työelämässä - Opiskelu toteutetaan käytännön työtehtävälähtöisesti huomioiden yrittäjämäinen toimintatapa (y). <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaitos - Verkko-oppimisympäristö - NY-yritys / osuuskunta - Työpaikat <p>Ohjatut oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi - pienen ulkorakennuksen tekeminen - projektina toteutettavat rakennustyöt - rungon jäykistäminen - kantavien rakenteiden liitoksiin perehtyminen <p>Itsenäiset oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> - runkotyön työsuunnitelman tekeminen piirustuksen ja/tai työselityksen mukaan (sisältäen materiaali- ja työmenekkilaskelmat, työvaiheet ja työturvallisuuden) (ig)
<p>Seinä- ja yläpohjarakenteet 7 osp</p>	<ul style="list-style-type: none"> - työhön liittyvät aloitus- ja lopetustyöt - ulkoseinien ja vesikaton eristystyöt suunnitelmien ja asiakirjojen mukaisesti - väliseinätyöt - lämpötilan ja kosteuden vaikutukset materiaalien toimintaan - työvaiheeseen liittyvien työvälineiden käyttö 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontaktiopetus - Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät - Verkko-opiskelu - Projekti- ja tiimityöt - Oppiminen työelämässä - Opiskelu toteutetaan käytännön työtehtävälähtöisesti huomioiden yrittäjämäinen toimintatapa (y). <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaitos - Verkko-oppimisympäristö - NY-yritys / osuuskunta - Työpaikat <p>Ohjatut oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi - projektina toteutettavat rakennustyöt - perehtyminen lämmön- ja kosteudeneristämiseen <p>Itsenäiset oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seinätyön työsuunnitelman tekeminen piirustuksen ja/tai työselityksen mukaan (sisältäen materiaali- ja työmenekkilaskelmat, työvaiheet ja työturvallisuuden) (ig) - yläpohjarakenteen työsuunnitelman tekeminen ja/tai työselityksen mukaan (sisältäen materiaali- ja työmenekkilaskelmat, työvaiheet ja työturvallisuuden) (ig)
<p>Ovi- ja ikkuna-asennukset</p>	<ul style="list-style-type: none"> - työhön liittyvät aloitus- ja lopetustyöt - ikkunoiden ja ovien asennus 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontaktiopetus

<p>4 osp</p>	<p>– työvaiheeseen liittyvien työvälineiden käyttö</p>	<p>– Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> – Verkko-opiskelu – Projekt- ja tiimityöt – Oppiminen työelämässä – Opiskelu toteutetaan käytännön työtehtävälähtöisesti huomioiden yrittäjämäinen toimintatapa (y). <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta – Työpaikat <p>Ohjatut oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi – ovi- ja ikkuna-asennus – ovi- ja ikkuna-asennuksen viimeistelytyöt (sisä- ja ulkopuoli) <p>Itsenäiset oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – asennustyön työsuunnitelman tekeminen (sisältäen materiaali- ja työmenekkilaskelmat, työvaiheet ja työturvallisuuden) (ig)
<p>Työturvallisuus 6 osp</p>	<p>– nostoissa ja opastuksissa käytettävät ohjausmerkit</p> <ul style="list-style-type: none"> – henkilökohtaisten suojaimien käyttö – turvallisuusohjeiden noudattaminen – oman sekä työyhteisön työturvallisuuden huomioiminen (y) – runkotöiden tavallisten materiaalien ja työvälineiden turvallinen käyttö – toiminnan- ja työkyvyn ylläpito (y) – henkilönostimet ja nostoapuvälineet 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – integroituna koko tutkinnon osaan <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta – Työpaikat
<p>Kustannuslaskenta 6 osp</p>	<p>– runkotöiden tavallisten materiaalien ja työvälineiden taloudellinen käyttö</p> <ul style="list-style-type: none"> – runkotöihin liittyvät materiaali- ja kustannuslaskelmat 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Integroituna koko tutkinnon osaan – Kontaktiopetus – Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät – Verkko-opiskelu – Projekt- ja tiimityöt – Oppiminen työelämässä – Opiskelu toteutetaan käytännön työtehtävälähtöisesti huomioiden yrittäjämäinen toimintatapa (y). <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta – Työpaikat <p>Ohjatut oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi – pienen ulkorakennuksen materiaali- ja kustannuslaskenta – projektina toteutettavien rakennustöiden materiaali- ja kustannuslaskelmat

		Itsenäiset oppimistehtävät: – Oppimistehtäviin liittyvät materiaali-, työmenekki- ja kustannuslaskelmat (ig)
Koko tutkinnon osaan sisältyy työssäoppimista vähintään 12 osaamispistettä.		
Tutkinnon osan arviointi: Osaamisen arviointi		
Tutkinnon osan arvosana on ammattiosaamisen näytön arvosana.		
Ammattiosaamisen näyttö		Muu osaamisen arviointi
<p>Näytön kuvaus: Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa runkorakennustöitä sekä arvioi tekemäänsä arviointikriteerien mukaisesti. Näytössä kiinnitetään erityistä huomiota työturvallisuuteen.</p> <p>Näyttöympäristö: Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan rakennustyömaalla, jossa on työelämää vastaavat olosuhteet. Näytössä kiinnitetään erityistä huomiota työturvallisuuteen.</p> <p>Arviointi ja arvioijat: Arviointi perustuu tutkinnon osan arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin, opiskelijan itsearviointiin ja arviointikeskusteluun. Arvosanasta päättää opettaja yksin tai yhdessä työelämän edustajan kanssa. Arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota työturvallisuuteen.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttö voidaan toteuttaa Taitaja-kilpailuissa.</p>		Ei muuta osaamisen arviointia.

3.2 Valinnaiset tutkinnon osat

3.2.1 Sisävalmistusvaiheen työt

Sisävalmistusvaiheen työt, 15 osaamispistettä		
Opintojakso	Osaamistavoitteet ja sisällöt	Toteuttamistavat ja oppimisympäristöt
Sisävalmistusvaiheen työt 12 osp	<ul style="list-style-type: none"> – Työsuunnittelu piirustuksien ja/tai rakennetta koskevan työselityksen avulla ja materiaali- ja työmenekkilaskelmat. (ig) – sisävalmistusvaiheen työt, kuten seinien ja kattojen levytys- ja panelointityöt sekä lattioiden parketti-, laminaatti- ja laualattiatyöt ja listoitukset – sisävalmistusvaiheen töihin liittyvät mitaustyöt – työssä käytettävien materiaalien vastaanotto, varastointi, siirto ja työstö (kv) sekä valmiiden rakenteiden suojaus – työhön liittyvät aloitus- ja lopetustyöt – jätteiden lajittelu ja materiaalien uusiokäyttö – oman työn esittely suullisesti sekä työn arviointi – työssä käytettävien materiaalien ominaisuudet, erilaiset kiinnitystarvikkeet ja tarvittavat tukirakenteet – sisävalmistusvaiheen töissä tavallisesti käytettävät työkalut (kv) – henkilökohtaisten suojainten käyttö, työturvallisuus sekä työkyvyn ylläpito – rakennustyömaan työyhteisössä toimiminen ja osaamisen kehittäminen työyhteisön avulla (y) – rakennustyömaan eri osapuolien huomiointi 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kontaktiopetus – Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät – Verkko-opiskelu – Projekti- ja tiimityöt – Oppiminen työelämässä – Opiskelu toteutetaan käytännön työtehtävälähtöisesti huomioiden yrittäjämäinen toimintatapa (y). <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta – Työpaikat <p>Ohjatut oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi – materiaali- ja kustannuslaskelmien tekeminen (ig) – sisäpuoliset levytys- tai panelointityöt – laualattian ja parketin tai laminaatin asentaminen – listoituksen tekeminen <p>Itsenäiset oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tavallisimpiin materiaaleihin ja kiinnikkeisiin tutustuminen – materiaalien käsittely – tavallisimpiin työkaluihin tutustuminen – työturvallisuuden ja henkilökohtaisiin suojaimiin perehtyminen
Koko tutkinnon osaan sisältyy työssäoppimista vähintään 3 osaamispistettä.		
Tutkinnon osan arviointi: Osaamisen arviointi		
Tutkinnon osan arvosana on ammattiosaamisen näytön arvosana.		
Ammattiosaamisen näyttö	Muu osaamisen arviointi	
<p>Näytön kuvaus: Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa sisävalmistusvaiheentöitä sekä arvioi tekemäänsä arviointikriteerien mukaisesti.</p> <p>Näyttöympäristö: Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan rakennustyömaalla, jossa on työelämää vastaavat olosuhteet.</p> <p>Arviointi ja arvioijat: Arviointi perustuu tutkinnon osan arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin, opiskelijan itsearviointiin ja arviointikeskusteluun. Arvosanasta päättää opettaja yksin tai yhdessä työelämän edustajan kanssa.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttö voidaan toteuttaa Taitaja-kilpailuissa.</p>	Ei muuta osaamisen arviointia.	

3.2.2 Ulkoverhous- ja kattotyöt

Ulkoverhous- ja kattotyöt, 15 osaamispistettä		
Opintojakso	Osaamistavoitteet ja sisällöt	Toteuttamistavat ja oppimisympäristöt
Ulkoverhous- ja kattotyöt 12 osp	<ul style="list-style-type: none"> – työsuunnittelu piirustuksien ja/tai rakennetta koskevan työselityksen avulla ja materiaali- ja työmenekkilaskelmat. (ig) – ulkoverhoustyöt, kuten puuverhoukset tuulen-suojasta valmiiseen pintaan sekä pieli- ja räystään aluslaudoitukset – vesikattojen pinnoitukset tiilellä, profiilipellillä tai palahuovalla kattotuolista valmiiseen pintaan – työssä käytettävien materiaalien vastaanotto, varastointi, siirto ja työstö (kv) sekä valmiiden rakenteiden suojaus – työhön liittyvät aloitus- ja lopetustyöt – jätteiden lajittelu ja materiaalien uusiokäyttö – oman työn esittely suullisesti sekä työn arviointi – työssä käytettävien materiaalien ominaisuudet, erilaiset kiinnitystarvikkeet ja tarvittavat tukirakenteet – ulkoverhous- ja kattotöissä tavallisesti käytettävät työkalut (kv) – henkilökohtaisten suojainten käyttö, työturvallisuus sekä työkyvyn ylläpito – rakennustyömaan työyhteisössä toimiminen ja osaamisen kehittäminen työyhteisön avulla (y) – rakennustyömaan eri osapuolien huomioiminen 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kontaktiopetus – Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät – Verkko-opiskelu – Projekti- ja tiimityöt – Oppiminen työelämässä – Opiskelu toteutetaan käytännön työtehtävälähtöisesti huomioiden yrittäjämäinen toimintatapa (y). <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta – Työpaikat <p>Ohjatut oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi – materiaali- ja kustannuslaskelmien tekeminen (ig) – ulkoverhoustyö – vesikattotyö <p>Itsenäiset oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tavallisimpiin materiaaleihin ja kiinnikkeisiin tutustuminen (kv) – materiaalien käsittely – tavallisimpiin työkaluihin tutustuminen (kv) – työturvallisuus ja suojaimet
Koko tutkinnon osaan sisältyy työssäoppimista vähintään 3 osaamispistettä.		
Tutkinnon osan arviointi: Osaamisen arviointi		
Tutkinnon osan arvosana on ammattiosaamisen näytön arvosana.		
Ammattiosaamisen näyttö		Muu osaamisen arviointi
<p>Näytön kuvaus: Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa ulkoverhous- ja kattotöitä sekä arvioi tekemäänsä arviointikriteerien mukaisesti.</p> <p>Näyttöympäristö: Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan rakennustyömaalla, jossa on työelämää vastaavat olosuhteet.</p> <p>Arviointi ja arvioijat: Arviointi perustuu tutkinnon osan arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin, opiskelijan itsearviointiin ja arviointikeskusteluun. Arvosanasta päättää opettaja yksin tai yhdessä työelämän edustajan kanssa.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttö voidaan toteuttaa Taitaja-kilpailuissa.</p>		Ei muuta osaamisen arviointia.

3.2.3 Muuraus

Muuraus, 15 osaamispistettä		
Opintojakso	Osaamistavoitteet ja sisällöt	Toteuttamistavat ja oppimisympäristöt
Muuraus 12 osp	<ul style="list-style-type: none"> – työnsuunnittelu piirustuksien ja/tai rakennetta koskevan työselityksen avulla ja materiaali- ja työmenekkilaskelmat (ig) – tarvittavat mittaukset – suunnitelmien mukaisten rakenteiden muuraus – työssä käytettävien materiaalien vastaanotto, varastointi, siirto ja työstö (kv) sekä valmiiden rakenteiden suojaus – työhön liittyvät aloitus- ja lopetustyöt – jätteiden lajittelu ja materiaalien uusiokäyttö – oman työn esittely suullisesti sekä työn arviointi – työssä käytettävien materiaalien ominaisuudet ja materiaalien yhteistoiminta sekä palo- ja laatu-normit – muuraustöissä käytettävät tavalliset työkalut (kv) – henkilökohtaisten suojainten käyttö, työturvallisuus sekä työkyvyn ylläpito – rakennustyömaan työyhteisössä toimiminen ja osaamisen kehittäminen työyhteisön avulla (y) – rakennustyömaan eri osapuolien huomioiminen 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kontaktiopetus – Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät – Verkko-opiskelu – Projekti- ja tiimityöt – Oppiminen työelämässä – Opiskelu toteutetaan käytännön työtehtävälähtöisesti huomioiden yrittäjämäinen toimintatapa (y). <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta – Työpaikat <p>Ohjatut oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi – materiaali- ja kustannuslaskelma (ig) – muuraustyö – ohutsaumamuuraustyö <p>Itsenäiset oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tavallisimpiin materiaaleihin ja kiinnikkeisiin tutustuminen (kv) – materiaalien käsittely – tavallisimpiin työkaluihin tutustuminen (kv) – työturvallisuus ja suojaimet
Koko tutkinnon osaan sisältyy työssäoppimista vähintään 3 osaamispistettä.		
Tutkinnon osan arviointi: Osaamisen arviointi		
Tutkinnon osan arvosana on ammattiosaamisen näytön arvosana.		
Ammattiosaamisen näyttö	Muu osaamisen arviointi	
<p>Näytön kuvaus: Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa muuraustöitä sekä arvioi teke- määnsä arviointikriteerien mukaisesti.</p> <p>Näyttöympäristö: Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan rakennustyömaalla, jossa on työelämää vastaavat olosuhteet.</p> <p>Arviointi ja arvioijat: Arviointi perustuu tutkinnon osan arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin, opiskelijan itsearviointiin ja arviointikeskusteluun. Arvosanasta päät- tää opettaja yksin tai yhdessä työelämän edustajan kanssa.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttö voidaan toteuttaa Taitaja-kilpailuissa.</p>	<p>Ei muuta osaamisen arviointia.</p>	

3.2.4 Laatoitus

Laatoitus, 15 osaamispistettä		
Opintojakso	Osaamistavoitteet ja sisällöt	Toteuttamistavat ja oppimisympäristöt
Laatoitus 12 osp	<ul style="list-style-type: none"> – työsuunnittelu piirustuksien ja/tai rakennetta koskevan työselityksen avulla ja materiaali- ja työmenekkilaskelmat (ig) – laatoitustyön aloittamiseen liittyvät mittaukset – seinä- ja lattialaatoitustyöt sekä niihin liittyvät pohja- ja esikäsittelytyöt – työkohteeseen liittyvät järjestely- ja viimeistelytyöt – työssä käytettävien materiaalien vastaanotto, varastointi, siirto ja työstö (kv) sekä valmiiden rakenteiden suojaus – työssä käytettävien materiaalien ominaisuudet ja materiaalien yhteistoiminta – oman työn esittely suullisesti, valmiin työn laadunvarmistusmittaukset sekä työn arviointi – laatoitustöissä käytettävät tavalliset työkalut (kv) – jätteiden lajittelu ja materiaalien uusiokäyttö – henkilökohtaisten suojainten käyttö, työturvallisuus sekä työkyvyn ylläpito – rakennustyömaan työyhteisössä toimiminen ja osaamisen kehittäminen työyhteisön avulla (y) – rakennustyömaan eri osapuolien huomioiminen 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kontaktiopetus – Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät – Verkko-opiskelu – Projekti- ja tiimityöt – Oppiminen työelämässä – Opiskelu toteutetaan käytännön työtehtävälähtöisesti huomioiden yrittäjämäinen toimintatapa (y). <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta – Työpaikat <p>Ohjatut oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi – materiaali- ja kustannuslaskelma (ig) – seinälaatoitustyö pohjatöineen – lattialaatoitustyö pohjatöineen <p>Itsenäiset oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tavallisimpiin materiaaleihin ja kiinnikkeisiin tutustuminen (kv) – materiaalien käsittely – tavallisimpiin työkaluihin tutustuminen (kv) – työturvallisuus ja suojaimet
Koko tutkinnon osaan sisältyy työssäoppimista vähintään 3 osaamispistettä.		
Tutkinnon osan arviointi: Osaamisen arviointi		
Tutkinnon osan arvosana on ammattiosaamisen näytön arvosana.		
Ammattiosaamisen näyttö		Muu osaamisen arviointi
<p>Näytön kuvaus: Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa laatoitustöitä sekä arvioi tekevänsä arviointikriteerien mukaisesti.</p> <p>Näyttöympäristö: Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan rakennustyömaalla, jossa on työelämää vastaavat olosuhteet.</p> <p>Arviointi ja arvioijat: Arviointi perustuu tutkinnon osan arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin, opiskelijan itsearviointiin ja arviointikeskusteluun. Arvosanasta päättää opettaja yksin tai yhdessä työelämän edustajan kanssa.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttö voidaan toteuttaa Taitaja-kilpailuissa.</p>		Ei muuta osaamisen arviointia.

3.2.5 Korjausrakentaminen

Korjausrakentaminen, 15 osaamispistettä		
Opintojakso	Osaamistavoitteet ja sisällöt	Toteuttamistavat ja oppimisympäristöt
Korjausrakentaminen 12 osp	<ul style="list-style-type: none"> – työsuunnittelu piirustuksien ja/tai rakennetta koskevan työselityksen avulla ja materiaali- ja työmenekkilaskelmat (ig) – korjausrakentamiseen liittyvät purku -, tuke- mis-, suojaus- ja vahvistustyöt – korjausrakentamiseen liittyvät mittaukset – yleisimpien homevaurioiden aiheuttajien sekä niistä aiheutuneiden vaurioiden tunnistaminen – korjausrakentamiseen liittyvät betonityöt – työkohteeseen liittyvät järjestely- ja viimeiste- lytyöt – työssä käytettävien materiaalien vastaanotto, varastointi, siirto ja työstö (kv) sekä valmiiden rakenteiden suojaus – työssä käytettävien materiaalien ominaisuudet ja materiaalien yhteistoiminta – oman työn esittely suullisesti, valmiin työn laadunvarmistusmittaukset sekä työn arviointi – jätteiden lajittelu ja materiaalien uusiokäyttö – työhön liittyvät aloitus- ja lopetustyöt – yhteistoiminta korjausrakentamisen eri osa- puolien kanssa – rakenteiden toiminnan pääperiaatteet – vanhoista materiaaleista aiheutuvat työturvallisuusriskit, kuten asbesti, homeet ja pölyt – henkilökohtaisten suojainten käyttö, työturvallisuus sekä työkyvyn ylläpito 	<p>Toteuttamistavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kontaktiopetus – Ohjatut ja itsenäiset oppimistehtävät – Verkko-opiskelu – Projekti- ja tiimityöt – Oppiminen työelämässä – Opiskelu toteutetaan käytännön työ- tehtävälähtöisesti huomioiden yrittäjämäinen toimintatapa (y). <p>Oppimisympäristöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppilaitos – Verkko-oppimisympäristö – NY-yritys / osuuskunta – Työpaikat <p>Ohjatut oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oppimistehtäviin sisältyy työsuunnitelman tekeminen ja itsearviointi – materiaali- ja kustannuslaskelma (ig) – pintarakenteen purkutyö – suojaseinän teko <p>Itsenäiset oppimistehtävät:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tavallisimpiin materiaaleihin ja kiinnikkeisiin tutustuminen (kv) – materiaalien käsittely – tavallisimpiin työkaluihin tutustuminen (kv) – työturvallisuus ja suojaimet
Koko tutkinnon osaan sisältyy työssäoppimista vähintään 3 osaamispistettä.		
Tutkinnon osan arviointi: Osaamisen arviointi		
Tutkinnon osan arvosana on ammattiosaamisen näytön arvosana.		
Ammattiosaamisen näyttö	Muu osaamisen arviointi	
<p>Näytön kuvaus: Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa korjausrakennustöitä sekä arvioi tekemäänsä arviointikriteerien mukaisesti.</p> <p>Näyttöympäristö: Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan rakennustyömaalla, jossa on työelämää vastaavat olosuhteet.</p> <p>Arviointi ja arvioijat: Arviointi perustuu tutkinnon osan arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin, opiskelijan itsearviointiin ja arviointikeskusteluun. Arvosanasta päättää opettaja yksin tai yhdessä työelämän edustajan kanssa.</p>	<p>Ei muuta osaamisen arviointia.</p>	

3.2.6 Rakennusalan perustutkinnon valinnainen tutkinnon osa

Opiskelija voi valita rakennusalan perustutkinnon perusteiden valinnaisista tutkinnon osista (OPH:n Määräys 76/011/2014).

Opetusmenetelmänä on työssäoppiminen, joka edellyttää ammattitaitovaatimusten mukaista työpaikkaa. Tutkinnon osan voi suorittaa myös henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa sovitulla tavalla. Osaaminen arvioidaan ammattiosaamisen näytöllä työpaikalla.

3.2.7 Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa tutkinnon osa

Opiskelija voi valita opintoihinsa Jyväskylän koulutuskuntayhtymän tarjonnassa olevia paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia.

- Alan työtehtävissä toimiminen ulkomailla tutkinnon osa
- Verkkovideon toteuttaminen tutkinnon osa
- Eri alojen alakohtaisia tutkinnon osia

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat on kuvattu kaikille tutkinnoille yhteisten valinnaisten tutkinnon osien opetussuunnitelmassa.

3.2.8 Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta

Opiskelija voi valita yhden ammatillisen tutkinnon osan ammatillisista perustutkinnoista, joiden tutkinnon perusteet Opetushallitus on määrännyt. Mikäli valitun perustutkinnon ammatillinen tutkinnon osa on alle 15 osaamispistettä, voidaan valita useampi tutkinnon osa niin, että 15 osaamispisteen laajuus täyttyy.

3.2.9 Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta

Opiskelija voi valita yhden ammatillisen tutkinnon osan ammattitutkinnoista tai erikoisammattitutkinnoista, joiden tutkinnon perusteet Opetushallitus on määrännyt.

3.2.10 Yritystoiminnan suunnittelu

Tutkinnon osan toteuttamis- ja arviointisuunnitelma on kuvattu kaikille tutkinnoille yhteisten valinnaisten tutkinnon osien opetussuunnitelmassa.

3.2.11 Huippuosaajana toimiminen

Tutkinnon osan toteuttamis- ja arviointisuunnitelma on kuvattu kaikille tutkinnoille yhteisten valinnaisten tutkinnon osien opetussuunnitelmassa.

3.2.12 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen

Tutkinnon osan toteuttamis- ja arviointisuunnitelma on kuvattu kaikille tutkinnoille yhteisten valinnaisten tutkinnon osien opetussuunnitelmassa.

3.2.13 Yrityksessä toimiminen

Tutkinnon osan toteuttamis- ja arviointisuunnitelma on kuvattu kaikille tutkinnoille yhteisten valinnaisten tutkinnon osien opetussuunnitelmassa.

3.2.14 Tutkinnon osa ammattikorkeakouluopinnoista

Opiskelija voi valita yhden ammatillinen tutkinnon osan alaan liittyvistä ammattikorkeakouluopinnoista.

3.2.15 Tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista

Opiskelija voi valita yhden tutkinnon osan vapaasti valittavista tutkinnon osista.

4 Yhteiset tutkinnon osat

Yhteiset tutkinnon osat on kuvattu yhteisten tutkinnon osien opetussuunnitelmassa.

Yhteiset tutkinnon osat, 35 osp

Yhteiset tutkinnon osat (35 osp)		
Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp (8 osp + 3 osp)		
Äidinkieli	5	0-3
Toinen kotimainen kieli, ruotsi	1	0-3
Vieraat kielet	2	0-3
Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 9 osp (6 osp + 3 osp)		
Matematiikka	3	0-3
Fysiikka ja kemia	2	0-3
Tieto- ja viestintätekniikka ja sen hyödyntäminen	1	0-3
Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp (5 osp + 3 osp)		
Yhteiskuntataidot	1	0-3
Työelämätaidot	1	0-3
Yrittäjyys ja yritystoiminta	1	0-3
Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto	2	0-3
Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7 osp		
Kulttuurien tuntemus		0-3
Taide ja kulttuuri		0-3
Etiikka		0-3
Psykologia		0-3
Ympäristöosaaminen		0-3
Jokin 3.1.1-3.3.4 kohdista		0-3

5 Vapaasti valittavat tutkinnon osat

Opiskelijan henkilökohtaisten opintopolkujen toteuttamista tuetaan vapaasti valittavilla tutkinnon osilla. Vapaasti valittavat tutkinnon osat (10 osp) voivat koostua yhdestä tai useammasta tutkinnon osasta. Vapaasti valittavien tutkinnon osien tulee tukea tutkinnon ammattitaitovaatimuksia ja osaamistavoitteita, joita ovat:

1) Ammatilliset tutkinnon osat

- Tutkinnon osia toisista ammatillisista perustutkinnoista
- Tutkinnon osia omasta ammatillisesta perustutkinnosta
- Tutkinnon osia ammatti- tai erikoisammattitutkinnoista

Ammattitaito osoitetaan ammattiosaamisen näytöllä tai tutkintotilaisuudessa.

Osaaminen arvioidaan asteikolla T1 – H2 – K3 ja ammatti- tai erikoisammattitutkinnoissa Hyväksytty.

2) Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat

- Jyväskylän koulutuskuntayhtymässä tarjottavat paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat on kuvattu kaikille tutkinnoille yhteisten valinnaisten tutkinnon osien opetussuunnitelmassa.

Ammattitaito osoitetaan ammattiosaamisen näytöllä. Osaaminen arvioidaan asteikolla T1 – H2 – K3.

3) Yhteiset tutkinnon osat tai lukio-opinnot

- Yhteisten tutkinnon osien osa-alueet (toteutus- ja arviointisuunnitelmat on kuvattu yhteisten tutkinnon osien opetussuunnitelmassa).
 - Lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaiset opinnot.
- Osaaminen arvioidaan asteikolla T1 – H2 – K3. Lukion arvosanat muunnetaan määräyksen mukaisesti (arvosanojen muuntotaulukko).

4) Jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevat opinnot

- Jyväskylän koulutuskuntayhtymän jatko-opintovalmiuksia tukeville opinnoille ja ammatillista kehittymistä tukeville opinnoille laaditaan ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet, arvioinnin kohteet ja kriteerit ja ammattitaidon osoittamistavat tai osaamisen arviointi. Lisäksi tutkinnon osat nimetään ja niille määritellään laajuus osaamispisteinä.

Tutkinnon osat kuvataan kaikille tutkinnoille yhteisten valinnaisten tutkinnon osien opetussuunnitelmassa. Osaaminen arvioidaan asteikolla Hyväksytty tai T1 – H2 – K3.

- Osaamisen tunnustaminen yliopisto-opinnoista, ammattikorkeakoulu-opinnoista, lukio tai kansalaisopisto-opinnoista.

Osaaminen arvioidaan asteikolla Hyväksytty tai T1 – H2 – K3. Tarvittaessa arvosanat muunnetaan määräyksen mukaisesti (arvosanojen muuntotaulukko).

5) Työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuvat yksilölliset tutkinnon osat

- Työkokemusta oman tai muiden alojen työssä, itsenäisessä ammatinharjoittamisessa tai yrittämisessä.

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset, arvioinninkohteet ja arviointikriteerit sekä toteuttaminen on kuvattu kaikille tutkinnoille yhteisten valinnaisten tutkinnon osien opetussuunnitelmassa. Osaaminen arvioidaan asteikolla Hyväksytty.

6 Tutkintoa yksilöllisesti laajentavat tutkinnon osat

Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelija voi yksilöllisesti sisällyttää perustutkintoonsa enemmän tutkinnon osia, jos se on tarpeellista työelämän alakohtaisen tai paikallisten ammattitaitovaatimusten tai opiskelijan ammattitaidon syventämisen kannalta. Tutkintoa yksilöllisesti laajentavat tutkinnon osat voivat olla ammatillisia tutkinnon osia tai paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia. Tutkinnon osia voidaan valita osaksi tutkintoa, mikäli opiskelijan opintoaika ei pääsääntöisesti pitene peruskoulupohjaisella opiskelijalla yli kolmen vuoden ja ylioppilastutkinnon suorittaneella opiskelijalla yli kahden vuoden.

7 Liitteet

LIITE 1 Tutkinnon osien suorittamisjärjestys

LIITE 1 Tutkinnon osien suorittamisjärjestys

	1 jakso	2 jakso	3 jakso	4 jakso	5 jakso
1 VUOSI	Perustustyöt 25 osp Sisältää työssäoppimista 6 osp YTO 12 osp Ammattiosaamisen näyttö			Runkovaiheen työt 15 osp Sisältää työssäoppimista yhteensä 12 osp YTO 4 osp	
2 VUOSI	Runkovaiheen työt 35 osp Sisältää työssäoppimista yhteensä 12 osp YTO 13 osp Ammattiosaamisen näyttö				Ammatilliset valinnaiset tutkinnonosat yhteensä 60 osp YTO 3 osp
3 VUOSI	Ammatilliset valinnaiset tutkinnonosat yhteensä 60 osp (4 x 15 osp) (Sisävalmistusvaiheen työt, muuraus, laatoitus, korjausrakentaminen, ulkoverhous- ja kattotyöt) Sisältää työssäoppimista yhteensä 12 osp YTO 3 osp Ammattiosaamisen näytöt VAP 10 osp				